

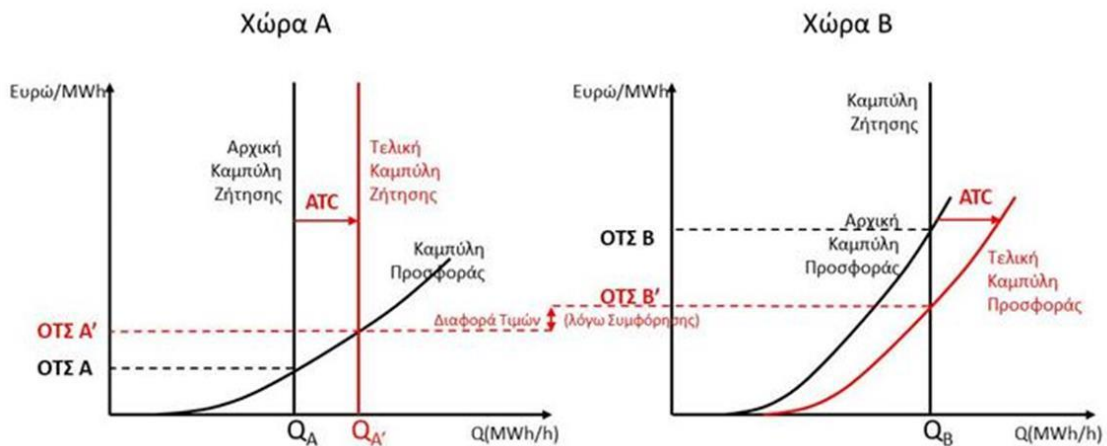
Αθήνα, 29/3/18

Λουμάκης: Αλήθειες και μύθοι για το Target Model

Στην υπογράμμιση και αποσαφήνιση μιας σειράς παρανοήσεων που έχουν αναπτυχθεί στην κοινή γνώμη της ενεργειακής αγοράς τα τελευταία χρόνια σχετικά με ευαίσθητες πτυχές και πραγματικότητες της επικείμενης εφαρμογής του Μοντέλου Στόχου της ΕΕ (Target Model), προχώρησε στην παρουσίαση του ο Πρόεδρος του ΣΠΕΦ κος Στέλιος Λουμάκης προσκεκλημένος στην απογευματινή εκδήλωση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE) την Τετάρτη 28/3/17 στην Αθήνα με θέμα «**Η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Μετάβαση-Τελευταίες εξελίξεις σε Ελλάδα και Ευρώπη**». Αναλυτικότερα στην παρουσίαση του ο κος Λουμάκης επεσήμανε:

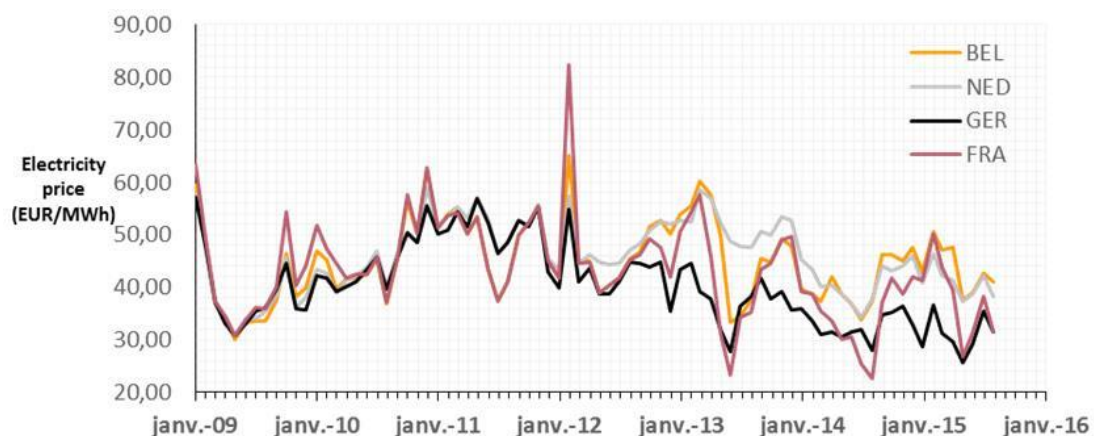
1. Τι είναι το Market Coupling (Σύζευξη Αγορών)

Market Coupling δεν σημαίνει συγχώνευση Προημερήσιων αγορών ή κατάργηση των επιμέρους, αλλά κατά το δυνατόν σύγκλιση των χονδρεμπορικών τιμών τους στο βαθμό που οι ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας (εισαγωγές, εξαγωγές) μέσω των δικτύων διασύνδεσης αλλά και το δίκτυο κάθε αγοράς το επιτρέπουν.

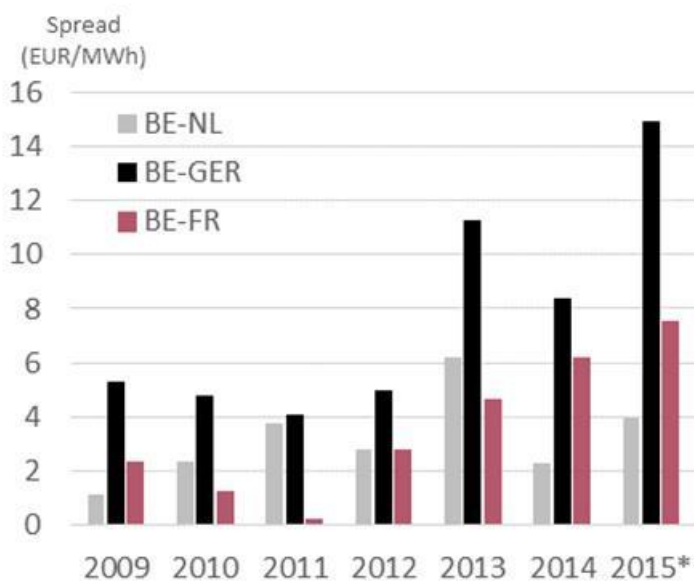

Το Central West Europe cluster (CWE) περιλαμβάνει τις χώρες Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιο και Ολλανδία σε market coupling. Το Flow Based Market Coupling είναι η τελευταία και πιο σύγχρονη μορφή σύζευξης αγορών και εφαρμόζεται από το 2015 μεταξύ χωρών με πυκνά-πολλαπλά δίκτυα διασύνδεσης μεταξύ τους όπως στο CWE cluster. Παρόλα αυτά **η σύγκλιση τιμών** μεταξύ των διαφορετικών αγορών του cluster CWE **εμφανίζει μείωση** τα τελευταία χρόνια, δηλαδή τα spreads (απόκλιση) μεταξύ των χονδρεμπορικών τιμών των επιμέρους προημερήσιων αγορών των χωρών που συμμετέχουν αυξάνουν, όπως φαίνεται στα παρακάτω διαγράμματα. **Οπότε η ενιαία τιμή ενέργειας στις χώρες της Ευρώπης υπό market coupling μάλλον αποτελεί υπεραπλούστευση.**

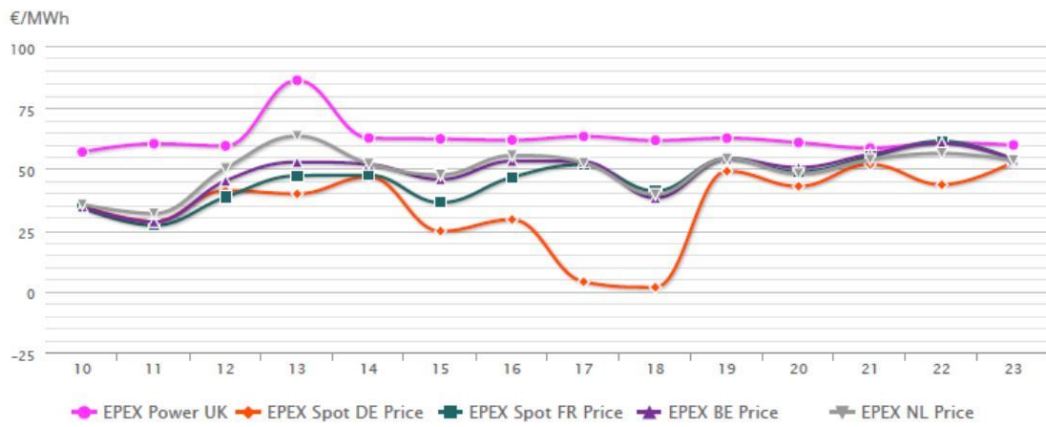
Χονδρεμπορικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας (ΟΤΣ) των επιμέρους market coupled Προμηθήσιων αγορών στο CWE cluster

Διαφορές (spread) μεταξύ των ΟΤΣ των επιμέρους coupled Προμηθήσιων αγορών στο CWE cluster, ήτοι αύξηση των spread (διαφορών)

CWE and UK Power Day Ahead Prices

Applying date : 10 Mar 2018 - 23 Mar 2018

Το NWE region (ΒΔ Ευρώπη) περιλαμβάνει το CWE, τις Χώρες της Βαλτικής (Δανία, Νορβηγία, Σουηδία, Φινλανδία) και την Μ. Βρετανία. Το 2014 το NWE region συζεύχθηκε με το SWE region (South Western Europe), που φθάνει μέχρι την Πορτογαλία. Οι χονδρεμπορικές τιμές ωστόσο των χωρών αυτών διαφέρουν σημαντικά όπως φαίνεται παρακάτω.

Χονδρεμπορικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας το 4^ο τρίμηνο 2016 στις χώρες της ΕΕ (μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ χωρών σε market coupling)

Χονδρεμπορικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας το 3^ο τρίμηνο 2017 στις χώρες της ΕΕ (μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ χωρών σε market coupling)

2. Δεν υφίσταται ασυμβατότητα της ΠΧΕΦΕΛ με Market Coupling και Target Model

Η Χρέωση Προμηθευτή (ΠΧΕΦΕΛ) μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί ως έχει στο Target Model στην βάση της ακόλουθης επιγραμματικά διαδικασίας:

- Προεπίλυση της Ελληνικής Προμηθευτικής Αγοράς όπως άλλωστε και των γειτονικών χωρών κατά τον γνωστό τρόπο.
- Εκτέλεση του Market Coupling μεταξύ της Ελληνικής Προμηθευτικής Αγοράς με την οιαδήποτε γειτονική που έχει συναινέσει στην σύζευξη και που θα επιφέρει αύξηση εισαγωγών ή εξαγωγών αναλόγως και μέχρι την κατ' οποιονδήποτε βαθμό σύγκλιση των ΟΤΣ των επιμέρους Χωρών και πάντοτε μέχρι τα όρια των μεταξύ τους διασυνδέσεων και δικτύων.
- Διενέργεια εν συνεχεία τοπικά στην Ελλάδα σε δεύτερο χρόνο της Εικονικής Προμηθευτικής Αγοράς (που σήμερα ονομάζεται Εικονικός ΗΕΠ) χωρίς τις ελληνικές ΑΠΕ επί των αποτελεσμάτων της Market Coupled επίλυσης της Προμηθευτικής αγοράς της χώρας μας, ώστε να προκύψει η Εικονική ΟΤΣ. Τούτο χωρίς καθόλου να επηρεαστεί το αποτέλεσμα των εισαγωγών ή εξαγωγών που επέφερε το Market Coupling και φυσικά χωρίς κατ' οιονδήποτε τρόπο να αλλοιωθούν ή επηρεαστούν τα δεδομένα των γειτονικών συζευγμένων μαζί μας Προμηθευτικών αγορών.

- Εν συνεχεία η διαφορά της Εικονικής με Market Coupling ΟΤΣ μας από την τακτική Market Coupled ΟΤΣ της Χώρας μας, θα αποτελεί κανονικά και πάλι την ΠΧΕΦΕΛ.

3. Επιπτώσεις αφαίρεσης προϋπολογισμού Εφεδρειών από την Προημερήσια αγορά στο Target Model

Η αφαίρεση του προϋπολογισμού των Εφεδρειών από την Προημερήσια αγορά που σήμερα ισχύει, **αρνητικά θα επιφέρει:**

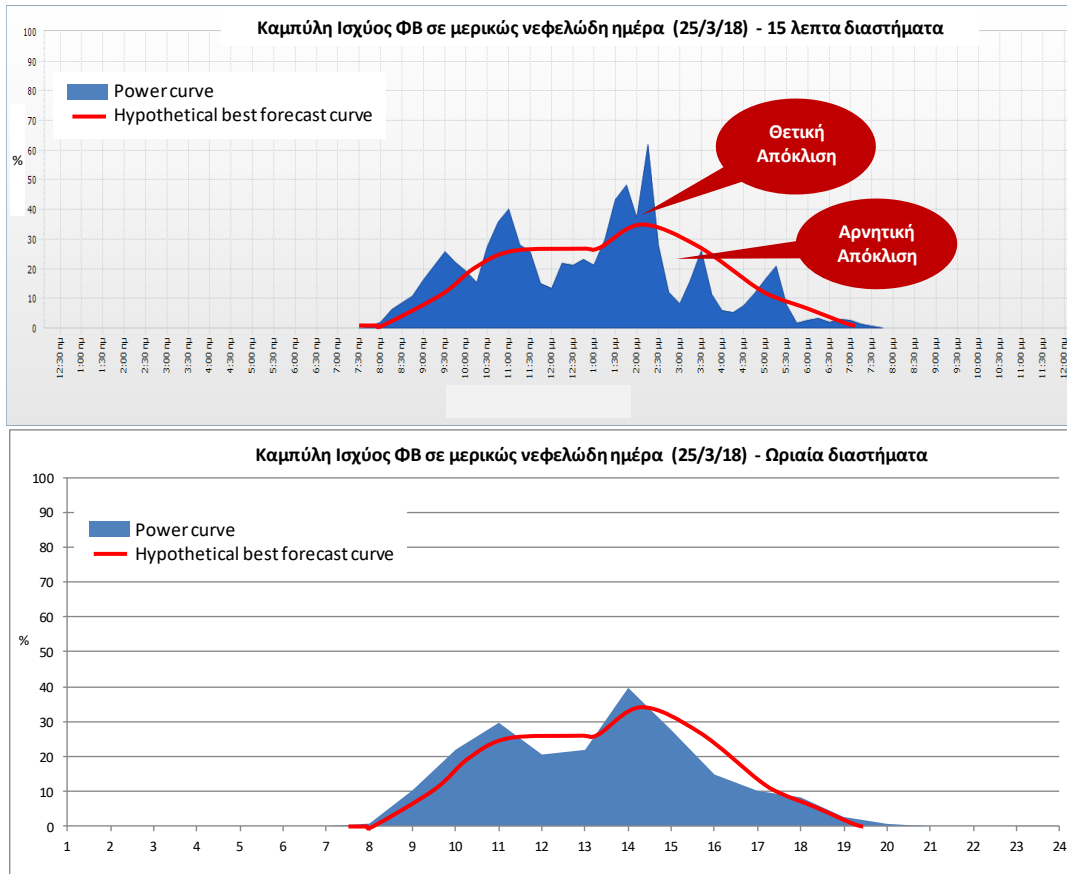
- Αύξηση του scarcity (σπανιότητας) της ηλεκτρικής ενέργειας για ελλειμματική Αγορά Εξισορρόπησης στον πραγματικό χρόνο αλλά και της «νευρικότητας» για πλεονασματική.
- Αποσυντονισμό της διαθεσιμότητας και επάρκειας ιδίως των στρεφόμενων εφεδρειών.
- Ραγδαία αύξηση του spread μεταξύ των Οριακών Τιμών Εκκαθάρισης (ΟΤΣ) της Προημερήσιας Αγοράς και των Αγορών Εξισορρόπησης τόσο για πλεονασματική όσο και ελλειμματική αγορά.
- Δραματική αύξηση του Κόστους των Αποκλίσεων (θετικών ή αρνητικών) για τους Μη Παρόχους Υπηρεσιών Εξισορρόπησης (κυμαινόμενες ΑΠΕ με Σύμβαση Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης – ΣΕΔΠ του ν. 4414/2016).
- Σημαντική αύξηση των εσόδων των Παρόχων Υπηρεσιών Εξισορρόπησης (κυρίως μονάδες φυσικού αερίου).
- Πιθανή κερδοσκοπία από πλευράς Παρόχων Υπηρεσιών Εξισορρόπησης στην Αγορά Εξισορρόπησης.

Δεν βλέπουμε κανέναν ουσιαστικό λόγο, πλην της τυχόν ανάγκης για αύξηση των εσόδων των μονάδων φ.α. (missing money problem) που ωστόσο μπορεί να θεραπευτεί με άλλους τρόπους, για την μάλλον επικίνδυνη αλλαγή αυτή σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση, όπου οι εφεδρείες δηλαδή προϋπολογίζονται στην νυν Προημερήσια Αγορά (Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός).

4. Bid ανά ώρα στην Προημερήσια αγορά αλλά Εξισορρόπηση ανά 15λεπτο για τις ΑΠΕ-Συνέπειες

Το γεγονός ότι τα νέα ΦΒ και εν γένει οι ΑΠΕ του ν. 4414/2016 με Σύμβαση Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (ΣΕΔΠ) θα μετέχουν στην Προημερήσια Αγορά με προβλέψεις σε ωριαία χρονικά διαστήματα, στην Τοπική Ενδοημερήσια αγορά επίσης σε ωριαία και σε κάθε περίπτωση όχι κάτω των ημίωρων διαστημάτων ακόμα στην Continuous Ενδοημερήσια αγορά, αλλά στην Αγορά Εξισορρόπησης θα εκκαθαρίζονται οι Αποκλίσεις τους με βάσει ανηγμένα 15λεπτα διαστήματα, αυξάνει γεωμετρικά το κόστος των Αποκλίσεων για αυτές.

Στα παρακάτω διαγράμματα φαίνεται για το ίδιο ΦΒ πάρκο, την ίδια μικτή σε ηλιοφάνεια-νεφελώδη ημέρα παραγωγής (25/3/18), η διαφορά σε αποκλίσεις από την πρόβλεψη (κόκκινη γραμμή η πρόβλεψη και μπλε επιφάνεια η πραγματική παραγωγή) αν ο υπολογισμός των αποκλίσεων γίνει σε ωριαία ή 15λεπτα διαστήματα παραγωγής. Με τα 15λεπτα διαστήματα οι αποκλίσεις που σε κάθε περίπτωση αποτελούν το άθροισμα των απόλυτων τιμών των θετικών και αρνητικών αποκλίσεων αυξάνει γεωμετρικά σε όγκο. Σε αξία η αύξηση θα είναι ακόμα μεγαλύτερη αφού οι τιμές στην αγορά εξισορρόπησης θα απέχουν επί τα χείρω από την τιμή (ΟΤΣ) της Προημερήσιας Αγοράς. Καταληκτικά το κόστος εξισορρόπησης σε αξία επί του ημερήσιου τζίρου στην Προημερήσια αγορά μιας ΦΒ μονάδας μεμονωμένα, μπορεί να υπερβαίνει το 20% ή και ακόμα περισσότερο.

5. Εγγυήσεις Προέλευσης (ΕΠ)

Η δημόσια πρόταση του ΛΑΓΗΕ αλλά ο υπό διαβούλευση Κώδικας ΔΑΠΕΕΠ που την ακολούθησε εμφανίζουν σημαντικά νομικά προβλήματα και αδυναμίες όπως:

- Η εγγραφή στο σχετικό Μητρώο για τους παραγωγούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ είναι εθελοντική με βάση τον ν. 3468/2006, άρθρα 15, 16, 17, 18 όπως ισχύουν και την ΥΑ Δ6/Φ1/οικ. 8766 από 14/5/10 και όχι υποχρεωτική.
- Καθετοποιημένοι Προμηθευτές που διαθέτουν εν λειτουργία μονάδες ΑΠΕ με Feed in Tariff ήδη εκμεταλλεύονται αυτόνομα για ίδιον όφελος τις ΕΠ των μονάδων τους αυτών.
- Η αξία των ΕΠ ανά MWh ΑΠΕ φυσιολογικά οφείλει να συμπλέει αν όχι να υπολείπεται της αξίας των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ που αντιστοιχούν ανά MWh ορυκτών καυσίμων με βάση και το συμβατικό μίγμα παραγωγής της χώρας μας.
- Μία τιμή ΕΠ μη ελεύθερα προκύπτουσα από την αγορά αλλά διοικητικά οριζόμενη, δεν μπορεί να αποτελέσει ουσιαστικό υποκατάστατο της ΠΧΕΦΕΛ, η οποία προκύπτει από τον μηχανισμό επίλυσης και λειτουργίας της ίδιας της αγοράς.
- Η θεσμοθέτηση της ΠΧΕΦΕΛ με τον ν. 4414/2016, η αιτιολογική βάση-έκθεση που την συνοδεύει αλλά και η Απόφαση ΡΑΕ 334/2016 συμπλέουν με την απόφαση του ΣτΕ 3366/2015 περί «κόστους ρεύματος».
- Αντίθετα μια διοικητικά οριζόμενη τιμή ΕΠ, έρχεται σε σύγκρουση με την σχετική πρόβλεψη του ν. 4414 για δημιουργία αγοράς ΕΠ.
- Διοικητικά οριζόμενες σε αξία ΕΠ για την κάλυψη της χρηματοδότησης του ΕΛΑΠΕ σε αντικατάσταση της ΠΧΕΦΕΛ, διαβρώνουν δραματικά την αιτιολογική βάση περί αποφευγόμενου κόστους των Προμηθευτών βάσει του Merit Order Effect που εδράζεται η ΠΧΕΦΕΛ.

Το Merit Order Effect και το αποφευγόμενο κόστος των Προμηθευτών λόγω των ΑΠΕ στην χονδρική με μηδενικές τιμές προσφοράς, είναι ένα διεθνώς αναγνωρισμένο Ακαδημαϊκά και Βιβλιογραφικά φαινόμενο.